

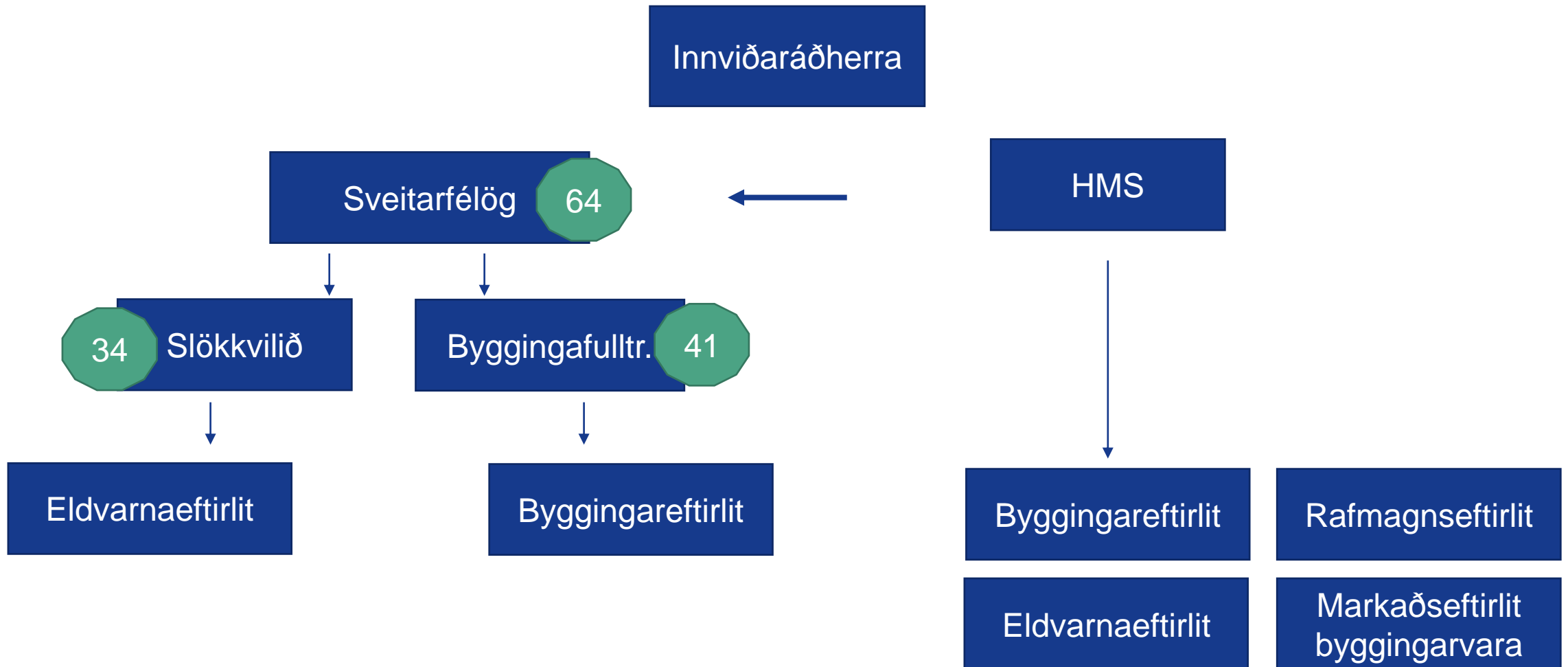
Starfsumhverfi í mannvirkjagerð

Byggingareftirlit og stjórnarsýsla

Eftirlit í mannvirkjagerð

Skipurit

Tækifæri til samræmingar

Rafræn stjórnsýsla í
mannvirkjagerð

Slökkivilið og
veitufyrirtæki

Túlkun á lögum og
byggingarreglugerð

Gjaldtaka
sveitarfélaga

Rafræn stjórnsýsla í mannvirkjagerð

- Rafræn stjórnsýsla er einn megin samskiptamáti eftirlitsaðila og eftirlitsþega

Umsókn byggingarleyfis

Skil á hönnunargögnum

Áfangaúttektir

Uppáskriftir byggingarstjóra og meistara

- Staðan er nú sú:

- Mörg ólík kerfi og viðmót hjá sveitarfélögum
- Tvískráning og aukavinna við skráningar í ólík kerfi
- Viðbótarkostnaður og sóun
- Ekki unnt að undirrita með rafrænni undirskrift þrátt fyrir lagabreytingu

- Mikilvægt að:

- Samræma rafræna stjórnsýslu í mannvirkjagerð á milli sveitarfélaga
- Innleiða kerfin þannig að komið sé í veg fyrir sóun (á tíma og fjármunum)
- Kerfi standist tímans tönn og mæta þróun í stafrænum innviðum mannvirkjagerðar (BIM o.fl.)
- Gefa út góðar leiðbeiningar um notkun kerfanna (skriflegar og kennslumyndbönd)

Aðrir aðilar sem koma að uppbyggingu húsnæða

- Í leyfis- og framkvæmdaferli við húsnæðisuppbyggingu koma, auk sveitarfélaga, aðrir aðilar að ferlinu
  - Dæmi: Slökkvilið og veitufyrirtæki
- Staðan er nú sú:
  - Framgangur verkefna getur tafist um óratíma vegna aðkomu slökkviliðsins og veitufyrirtækja án viðhlítandi skýringa
  - Ákvarðanir slökkviliðs geta verið handahófskenndar og ógagnsæjar
- Mikilvægt er að:
  - Endurskoða ferla slökkviliða og veitufyrirtækja til að tryggja skilvirkari og gagnsærri afgreiðslu
  - Tryggja þarf aukna samræmingu á milli sveitarfélaga og umræddra aðila

Túlkun á lögum og byggingarreglugerð

- Byggingarfulltrúi veitir byggingarleyfi fyrir framkvæmdum og sinnir eftirliti með mannvirkjum og mannvirkjagerð
  - Í því felst m.a. yfirferð hönnunargagna, loka- og öryggisúttektir
- Hlutverk HMS er samræming byggingareftirlits um land allt
  - með útgáfu leiðbeininga, skoðunarhandbóka og notkun íhlutunarréttar
- Staðan er nú sú:
  - Ítrekað er bent á misræmi milli sveitarfélaga vegna afgreiðslu mála við útgáfu byggingarleyfa
  - Byggingarfulltrúar gera í sumum tilvikum ríkari kröfur en skoðunarhandbækur og –listar kveða á um
  - OECD hefur bent á (í skýrslu frá 2020) að ósamræmi sé í afgreiðslu byggingarfulltrúa
- Til að bregðast við þessu hefur verið bent á ýmsar leiðir:
  - Aukin útvistun eftirlits
  - Fækka byggingarfulltrúum
  - Færa eftirlit til HMS
  - Þrjúþættar tillögur OECD að umbótum
    - Síendurtekin þjálfun/menntun byggingarfulltrúa
    - Tryggja að aukinn aðgang að skoðunarhandbókum og eftir atvikum útbúa frekari leiðbeiningar / handbækur
    - Tryggja skýra gagnsæja kærufarla til að auka ábyrgð byggingarfulltrúa
- Aðalatriðið er; grípa þarf til markvissra aðgerða til að tryggja að eftirlitsaðilar túlki og beiti lögum um mannvirki og byggingarreglugerð með samræmdum hætti

Gjaldtaka sveitarfélaga

- Gjaldtaka sveitarfélaga byggist á misjöfnum lagagrunni, t.d.:
  - 51. gr. laga um mannvirki (Gjaldskrá vegna byggingareftirlits byggingarfulltrúa)
  - Lögum um gatnagerðargjöld
  - Ólögfest (byggingarréttargjald)
- Staðan er nú sú:
  - Mikið ósamræmi er í gjaldtöku sveitarfélaga – erfitt er að bera saman gjaldskrár
  - Gjaldtaka á grundvelli laga um mannvirki, sem á að vera þjónustugjald, er stundum innheimt í formi skatts
  - Forsendur gjaldtöku innan sveitarfélaga geta verið ólíkar (t.d. á gatnagerðargjaldi)
- Mikilvægt er að:
  - Tryggja aukna samræmingu í gjaldtöku sveitarfélaga
  - Í sumum tilvikum þarf að auka skýrleika og fyrirsjáanleika gjaldtökunnar

Takk fyrir mig

